

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การสำรวจความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮี้ อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณและด้านงานบริหารทั่วไป โดยนำผลที่ได้รับจากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮี้ ต่อไป

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของโรงเรียน จากกลุ่มประชากรในหมู่บ้านเขตบริการโรงเรียน 3 หมู่บ้าน คือ บ้านแม่เย็นจำนวน 18 คน บ้านทรายขาว จำนวน 18 คน และบ้านแม่ฮี้จำนวน 36 คน รวมจำนวน 72 คน

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีอาชีพเกษตรกรและเป็นศิษย์เก่า
2. ผู้ตอบแบบสำรวจมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮี้ ตามขอบข่ายงานบริหาร โรงเรียน สรุปดังนี้
 - 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ ผลการสำรวจพบว่าชุมชนต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีระดับสูงเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ผลการสำรวจพบว่าชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีระดับสูง โดยเฉพาะการจัดตั้งและบริหารกองทุนการศึกษา การจัดหารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาและการจัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.3 ด้านการบริหารงานบุคลากร ผลการสำรวจพบว่าชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีระดับสูงเกี่ยวกับการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู และบุคลากร

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป ผลการสำรวจพบว่าชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะการช่วยเหลือและดูแลนักเรียนยากจน การส่งเสริมและดูแลสุขภาพนักเรียน และการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน

อภิปรายผล

ความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮี้

ด้านวิชาการ มีรายละเอียดเกี่ยวกับ การส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาคุณ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำแผนการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูงที่เป็นเช่นนี้ เพราะสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่คนในชุมชนมีอาชีพหลากหลาย จึงทำให้มีแหล่งเรียนรู้มากมายเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ต้องการพัฒนาและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วย ทั้งนี้โรงเรียนได้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้กับทางโรงเรียนเป็นประจำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรณ ดัชนีแสน (2546) ที่พบว่าชุมชนต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านของโรงเรียน

ด้านงบประมาณ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งและบริหารกองทุนการศึกษา การจัดหารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษา การจัดสรรงบประมาณอยู่ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันที่ทางโรงเรียนได้ให้ชุมชนมีกิจกรรมจัดหาทุนช่วยเหลือทางโรงเรียน เพื่อจัดซื้อวัสดุสื่อการเรียนการสอน และจัดตั้งเป็นกองทุนการศึกษา นำดอกผลมามอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่เรียนดี มีคุณธรรม ประจำปี จึงทำให้ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรณ ดัชนีแสน (2546) ที่พบว่าชุมชนต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านของโรงเรียน

ด้านการบริหารงานบุคคล มีรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรอยู่ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าโรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ชุมชนต้องการให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่งผลให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่ดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรณ ดัชนีแสน (2546) ที่พบว่าชุมชนต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านของโรงเรียน

ด้านการบริหารทั่วไป มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยากจน การส่งเสริมและดูแลสุขภาพนักเรียน และการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทั้งการวางแผนและพัฒนาอาคารสถานที่ การจัดกิจกรรมของโรงเรียน อยู่ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ

สภาพของชุมชนคนในชุมชนได้ให้ความรักความสนใจตัวบุตรหลานที่เป็นนักเรียนมาก ทำให้ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมดูแลนักเรียนทั้งด้านสุขภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในส่วนเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ชุมชนได้ให้ความร่วมมือพัฒนาอาคารสถานที่ของโรงเรียนในวันสำคัญเป็นประจำ และมีการร่วมก่อสร้างพัฒนา ปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนทุกปี ตลอดจนโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมชุมชนได้มามีส่วนร่วมตลอด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรณ ดัชนีแสน (2546) ที่พบว่าชุมชนต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านของโรงเรียนและงานวิจัยของพิมพ์ตามี (2539) ที่พบว่าผู้ประกอบการมีความต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน ร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนและร่วมประเมินผลการทำงานของโรงเรียน ตลอดจนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

สรุปได้ว่าชุมชนมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผล โดยต้องการมีส่วนร่วมในทุกงาน และโดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับความถนัดและความสนใจของคนในชุมชน

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้

1. ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานการพัฒนาการบริหารสถานศึกษานิเทศก์โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และวางแผนในการดำเนินงานของโรงเรียน
2. ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทำให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนรู้ได้ตรงกับสภาพความต้องการของชุมชน
3. ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานการ พัฒนาการจัดการศึกษาโดยโรงเรียนอื่นสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1. โรงเรียนควรได้นำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาวางแผนดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาโดยเฉพาะเรื่องที่ชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมระดับสูง และเรื่องที่ชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมระดับต่ำ โรงเรียนควรวางแผนจัดกิจกรรมหรือพัฒนาแนวคิดให้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนจัดการศึกษาทุกเรื่องด้วย
 - 1.2 ข้อเสนอแนะที่ผู้กรอกแบบสำรวจ ได้เสนอแนะไว้ทางโรงเรียนควรที่รับไว้พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้เสนอแนะที่ได้ให้ไว้ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อในครั้งต่อไป

2.1 โรงเรียนควรได้มีการศึกษาวิจัยในลักษณะเช่นเดียวกันเป็นประจำโดยให้เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียน มีการกำหนดไว้ในแผนงานโครงการประจำปีและให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการทำวิจัยด้วย

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัย ให้ละเอียดเฉพาะด้านที่ชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมสูง และต่ำเป็นพิเศษ เพื่อได้ข้อเท็จจริงและได้แนวทางที่ดำเนินการที่ชัดเจนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่